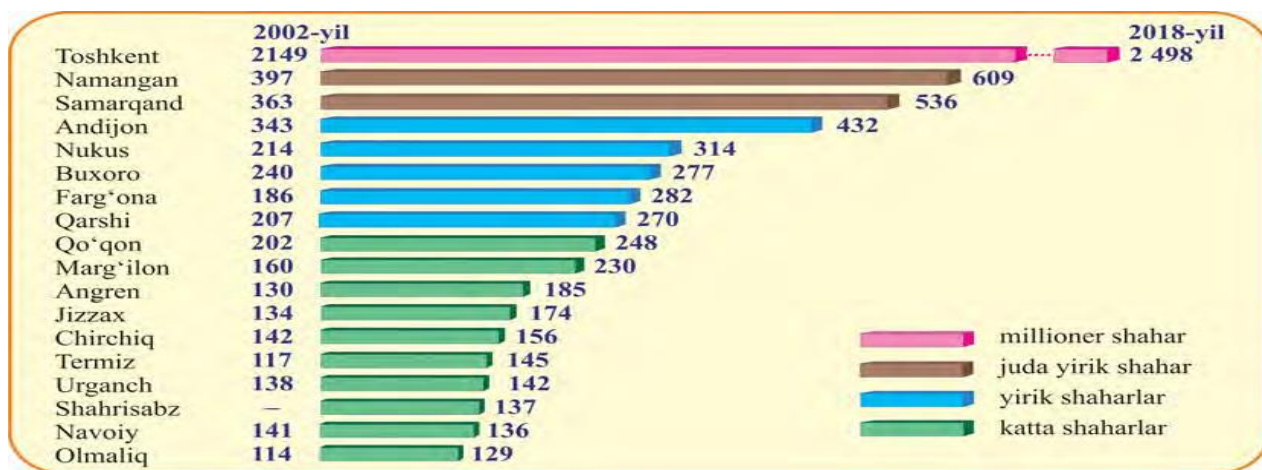

Attestatsiya savollari (03.05.2024)

1. Agar topografik xaritada Jomolungma cho'qqisining har 130 m dan garizantallar o'tkazilsa nechta garizantal bilan tasvirlanadi? **68 ta**
2. Agar old tomoningiz bilan shimoli-g'arbga qarab turgan bo'lsangiz, sizning o'ng qo'lingiz ufqning qaysi tomoniga to'g'ri keladi? **Shimoli-sharq**
3. Avstraliyaning tabiat zo'nalari bilan o'simliklarini moslashtirish.
Fasliy nam doimiy yashil o'rmonlar ----palma, lavr, evkalipt, daraxtsimon paparotnik
Savannalar-----evkalipt, akatsiya, kazuara, butilkasimon daraxt, o't va butilkasimon daraxtlar
Cho'l----evkalipt va akatsiya
4. Atlantika okeaniga tegishli dengizlarni toping. **Tirren, ueddel, azov, ioniya**
5. Atamalar tarifini toping. Shelf, qo'tiq, o'zan, relief
6. A va B shaharlari orasidagi 35 km masofani, sayohatchilar piyoda qancha vaqtda bosib o'tishadi? **35:5=7 soat**
7. A nuqta 50 gradus shimoliy kenglikda joylashgan. A nuqtadan janubiy qutbgacha bo'lgan masofani toping. **50+90=140 140*111,1=15554 km**
8. Havo harorati +30 C bo'lsa, mutloq namlik esa 19 gramm bo'lsa, nisbiy namlikni toping. **63,3 %**
9. Induizm diniga e'tiqod qiluvchilar qaysi davlatlarda? **Hindiston, Nepal, Shri-Lanka**
10. Jahonda shakarqamish yetishtirishda yetakchi davlatlar?
11. Hindistonning Kalkutta va Mumbay shaharlarini topish.
12. B. Britaniya maydoni 243,8 ming km², aholisi esa 67,2 mln, aholi zichligini toping. **67,2 mln:243,8=276 kishi**
13. State-Grid TMK si qaysi davlatga tegishli? **Xitoy**
14. Mahalliy dinlarni toping. **Sintoizm, iudaizm, induizm, sikkizm**
15. Quyidagilar ichidan oltin konlarini toping. **Zarmiton, Chodak, Qizilolma, Marjanbuloq**
16. Viloyatlarni maydoni bilan moslashtiring. **Qashqadaryo- 28,6 ming km², Surxandaryo-20,1 ming km², Toshkent viloyati 15,3 ming km², Samarqand 16,8 ming km²**
17. O'zbekiston aholisining 9,6 % istiqomat qiluvchi Qashqadaryo viloyati respublika elektr energiyasining 1/10 qismini yetkazib bersa, viloyatning elektrenergetika tizimiga ixtisoslashganlik darajasini toping. **1,04**
18. Tayanch rivojlanayotgan davlatlarni toping. **Xitoy, Hindiston, Braziliya, Meksika**
19. Jahon iqtisodiyotining birlamchi sektoriga kiruvchi sohalarni toping. **Qishloq xo'jaligi, tog'-kon sanoati, o'rmonchilik, baliqchilik, ovchilik**
20. O'rmon-dasht, chalacho'l, cho'l tabiat zonalari qaysi iqlim mintaqasida joylashgan? **Mo'tadil**

21. Yirik shaharlar, katta shaharlar so'ralgan.

22. O'zbekiston aholisi tarkibi so'ralgan.

23. Iqtisodda band aholi so'ralgan.

24. Issiqlik koeffitsenti so'ralgan.

Yoqilg'i turi	1 kg yoqilg'i yonganda chiqadigan issiqlik		Issiqlik koeffitsienti
	Joul	Kaloriya	
Tabiiy gaz	$4,4 \cdot 10^7$	$10,6 \cdot 10^6$	1,5
Neft	$4,4 \cdot 10^7$	$10,6 \cdot 10^6$	1,5
Toshko'mir	$2,9 \cdot 10^7$	$7,0 \cdot 10^6$	1,0
Qo'ng'ir ko'mir	$1,3 \cdot 10^7$	$3,1 \cdot 10^6$	0,45
Yonuvchi slanes	$1,8 \cdot 10^7$	$2,1 \cdot 10^6$	0,30
Torf	$1,4 \cdot 10^7$	$3,4 \cdot 10^6$	0,48
Quruq o'tin	$1,0 \cdot 10^7$	$2,4 \cdot 10^6$	0,34

25. Mamlakatimiz Hind okeaniga chiqish imkoniyatini beruvchi yo'l qaysi? **Termiz-Hirot-Karachi**

26. Toshkent viloyatining asosiy sanoat tarmoqlarini belgilang. **Elektro-energetika, mashinasozlik, rangli va qora metallurgiya**

27. Atmosferadagi havoning yangilanishi uchun necha kun kerak? **10 kun**

28. Mayda masshtabli xaritani belgilang. **1:1000000 va undan mayda**

29. Hijriy shamsiy yilda qaysi oylar 30 kundan iborat? **Sunbula, qavs, hamal**

30. O'zbekistonda eng katta tuz koni qaysi okrugda joylashgan? **Surxandaryo**

31. Yangi Gvineya, Yangi Zelandiya paydo bo'lishiga ko'ra qanday orollar hisoblanadi? **Materik orollar**

32. Oymyakonda qishda harorat -71 C , yozda esa $+36\text{ C}$ bo'lsa, amplitudani toping. **107 C**

33. Troposfera, mezosfera, stratosfera qatlamlarini balandligini moslashtirish.

34. Qaysi javobda tektonik ko'llar berilgan? **Issiqko'l, baykal**

35. Xaritadan tundra va o'rmon tundra zonasini topish.

36. Yevropadagi mitti davlatlarni xaritadan topish. **Vatikan, Lixtenshteyn, San Marino, Manako (xaritadan topish)**

37. Yoqilg'i boyliklarni toping. **Neft, to'rf, toshko'mir**

38. Piskom qishlog'ida yillik yog'in miqdori 900 mm, mumkin bo'lgan bug'lanish esa 900 mm bo'lsa namlik koiffetsintini toping. **1**

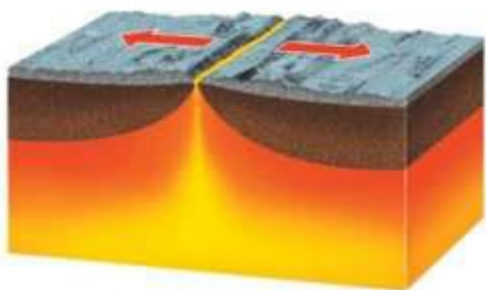
39. Havo harorati $+10\text{ C}$, mutloq namlik esa 5,5 gramm bo'lsa nisbiy namlikni toping. **61,1 %**

40. Nepal va Myanma davlatlarini xaritadan topish.

41. Jahonda soya yetishtirishda yetakchi davlatlarni belgilang. **AQSH, Braziliya, Argentina**

42. Barcha suvi bir daryoga oqib tushadigan quriqlik maydoni nima deyiladi? **Daryo havzasi**

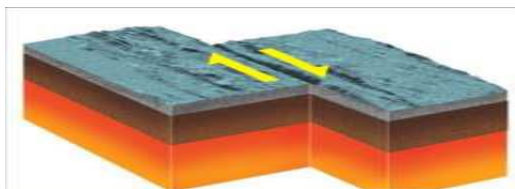
43. Xaritada 6 raqami bilan Yaponiya berilgan. Nima bo'yicha peshqadam? **Avtomobil eksporti**
44. Sanatoriyalar, davolanish maskanlari qaysi landshaft turiga misol bo'ladi? **Rekratsion**
45. O'zbekiston avtomobillarining asosiy eksport bozorlari qaysilar? **Rassiya, Ukraina, Belarus, Qozog'iston**
46. Quvvati 1000 MW dan katta IES larni toping. **Toshkent, Navoiy, Sirdaryo**
47. Mamlakatimizda qaysi viloyat g'alla va paxta ekinlari bo'yicha yetakchilik qiladi? **Qashqadaryo**

48.

Ushbu rasmda nima tasvirlangan? **O'rta okean tizmalarining hosil bo'lishi**

49. Shimoliy Amerikaning qaysi qismida aholi zich? **Sharqiy**

50. Ushbu rasmda nima tasvirlangan? **Litosfera plitalarining garizantal harakati.**

51. Birinchi soat mintaqasi qaysi meridianlar orasida joylashgan? **7° 30 va 15° 30 sharqiy uzunlikda**

52. Ishlab chiqarishning asosan bir xil mahsulot ishlab chiqaradigan shakli nima? **Ixtisoslashuv**

53. Davlatlar ichidan katta yettilik davlatlarini aniqlang. **Germaniya, AQSh, Kanada**

54. Quyidagi atamalarga mos ta'rif yozing.

Shahar- Aholisining asosiy qismi qishloq xo'jaligidan boshqa sohalarida band bo'lgan aholi

Urbanizatsiya- jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy hayotida shaharlar ahamiyatining oshishi, shahar aholisi soni va salmog'ining o'sishi

Shahar aglomeratsiyasi- Turli xil kattalikdagi shaharlarning birlashuvi

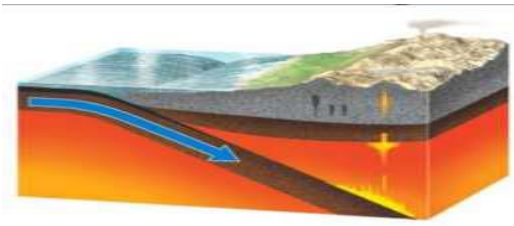
Megapolis- yirik shahar va shahar aglomeratsiyalarining bir biriga qo'shib ketishi

55. Gana davlati aholi zichligini toping. **130 kishi**

56. Ko'p tarmoqli Walmart kompaniyasi qaysi davlatga tegishli? **AQSh**

57. O'zbekiston yaqin kelajakda qancha sanoatbop yog'och tayyorlaydi? **5 mln m3**

58.Og'ir metallarni toping.

59. Ushbu rasmda nima tasvirlangan? **Chuqur okean botiqlari.**

60.Xaritadan Tuzkon ko'lini toppish.

61.Surxandaryo tabiiy geografik okrugini shimol tomondan qaysi tog' o'rab turadi? **Hisor**

62.Turkiston, Morguzar, Nurota tog'larining janubiy yonbag'ri qaysi tabiiy geografik okrugda joylashgan? **O'rta zarafshon**

63.Shimoliy amerikaning tayga zonasida qanday tuproq tarqalgan? **Podzol**

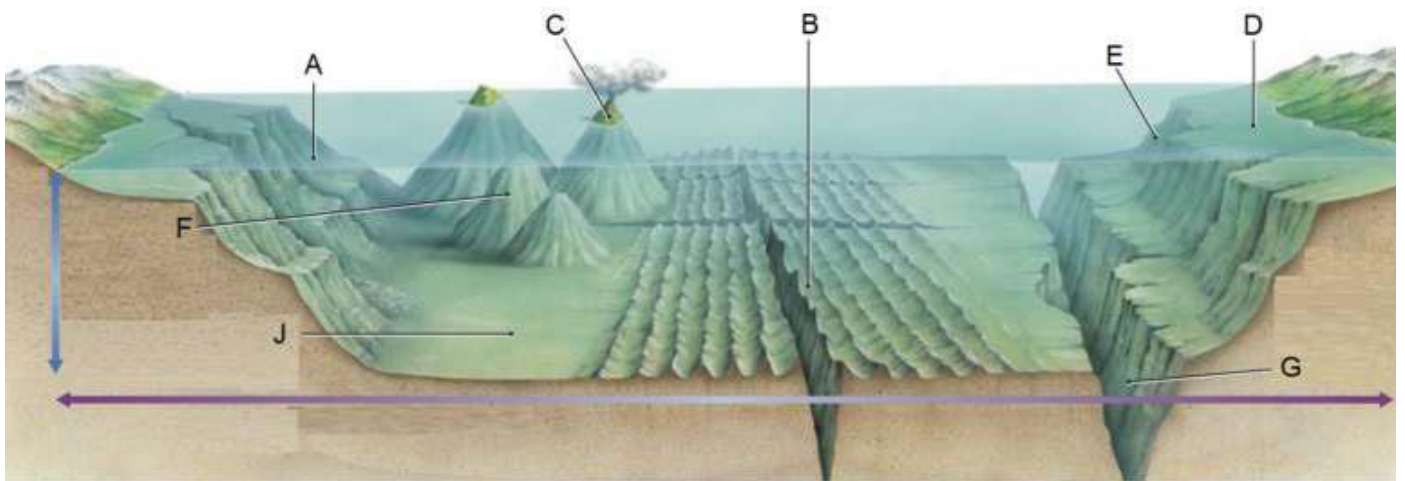
64.Iqlim mintaqasi moslashtirish

Mo'tadil-iliq va nam

Subtropik-yozda tropik, qishda mo'tadil

Subekvatorial-yozda ekvatorial qishda tropic

65.

66. J.Amerika xaritasidan Gviana yassi tog'ligi va Orinoko passtekisligini topish.

67.Okean tubiga exalotdan yuborilgan tovush 2,5 sekunda qaytib kelgan bo'lsa, u qanday reyef shaklidan qaytgan? $2,5 \cdot 1500 = 3750$ m $3750 : 2 = 1875$ m **J: materik yonbag'ri**

68.Tog' hosil bo'lishi va ularning nomi to'g'ri berilgan javobni toping.

Alp- Iqlim mintaqalari, tabiat zonalari, odam paydo bo'ldi

Mezazoy-Bahaybat dinazavrlar paydo bo'ldi

Gersin- toshko'mir hosil bo'lgan, hozirgi keksa tog'lar paydo bo'ldi

69. So'nggi 200 yil ichida o'rmonlar maydoni necha baravar qisqargan? **3**

70. OPEK tashkilotiga azo davlatni belgilang. **Kuvayt**

71. Tog' cho'qqisida -5 C, etagida harorat +22 C bo'lsa, tog'ning balandligini toping. **4500 m**

72. Tokio shahri nechanchi soat mintaqasida joylashgan? **IX**

73. YI nechta davlat azo? **27 ta**

74. Urbanizatsiya darajasi eng past mintaqqa? **Afrika**

75. Bir yilda 572 710 tug'ilgan migratsiya qoldig'i esa, -1500 kishiga teng bo'lsa tabiiy o'sishni toping.
572710-1500=571 210 kishi

76. Yog'in miqdori 150 mm, mumkin bo'lgan bug'lanish esa 3000 mm bo'lsa namlik kaiffitsentini toping.
150:3000=0,05

77. Mineral yoqilg'ining 70-75 % qaysi yoqilg'iga to'g'ri keladi? **Ko'mir**

78. And tog'larida qaysi hayvonlar yashaydi? **Ko'zoynakli ayiq, mo'ynali shinshilla, yovvoyi lama**

79. Suv o'tkazmaydigan jinslarni belgilang. **Granit, ohaktosh, qumtosh, gil**

80. Marakaybo ko'li J. Amerikaning qaysi qismida joylashgan? **Shimolida**

81. Xaritadan savannalar zonasini topish.

82. Afrikaning tabiiy xaritasidan Efiopiya va Kap tog'larini topish.

83. Parlamentar respublikaga ta'rif. **Hokimyatning asosiy vakolatlari parlamentga tegishli bo'lib, hukumat tarkibi parlament saylovlari natijasida, partiyalar tominidan shakllantiriladi.**

84. Hozirgi vaqtda O'zbekistonda qaysi sanoat tarmoqlari yetakchilik qiladi? **mashinasozlik va metalni qayta ishlash, yengil sanoat va oziq ovqat sanoati**

85. Qishloq xo'jaligi mahsuloti va ularni yetishtiruvchi davlatlarni moslashtiring.

Choy—Xitoy, Hindiston, Keniya

Qahva—Braziliya, Indaneziya, Vyetnam

Kakao—Kot d'Ivuar, Gana, Indaneziya

86. Qizilqum tabiiy geografik okrugining eng baland joyini toping. **Tomditov**

87. Zarafshon daryosida qurilgan suv omborni toping. **Kattaqo'rg'on**

88. Mamlakatimizning 4500 m dan balanddan boshlanuvchi daryolarning to'lin suv davri qaysi oylarga to'g'ri keladi? **Iyul-avgust**

89. Agar siz old tomoningiz bilan g'arb tomonga qarab turgan bo'lsangiz chap qo'lingiz ufqning qaysi tomoniga to'g'ri keladi? **Janub**

90. Qaysi mintaqada chirindi 4-6 % ni tashkil qiladi? **Tog'**
91. Atmosfera qatlamlarini pastdan tepaga qarab joylashtiring. **Troposfera, stratosfera, mezosfera, termosfera, ekzosfera**
92. Xaritada Jizzax va Zarafshon orasidagi masofa 8 sm ni tashkil etadi. Ikki shahar orasidagi haqiqiy masofa 400 km ni tashkil etsa, Xarita masshtabini toping. **400:8=50 km 1:5000000**
93. Ob, Taz, Pur daryolari joylashgan tekislik qaysi erada shallangan? **G'arbiy Sibir, paleozoy erasi**
94. Paxta daraxti, kakao, qovun daraxti, Janubiy Amerikaning qaysi tabiat zonasida o'sadi? **Ekvatorial o'rmonlar**
95. Quyidagilar ichidan yarim oraollarni toping. **Skandinaviya, Apenin**
96. Polineziya tarkibiga kiruvchi orollarni toping. **Gavayi, Pasxa, Tuamotu**
97. Protestant diniga etiqod qiluvchi mintaqalarni belgilang. **Shimoliy Yevropa, Shimoliy Amerika, Australiya**
98. Xitoy aholisi zichligi qancha? **145 kishi**
99. Katolik diniga etiqod qiluvchi mintaqalarni belgilang. **G'arbiy va Janubiy Yevropa, Janubiy Amerika, Tropik Afrika**
100. J. Amerikada maydoni 1 ming km² dan kichik davlatlar. **Sent-Kits va Nevis, Barbados, Grenada**
101. Xitoy urbanizatsiyasini topish? **61 %**
102. Gonduras poytaxti? **Tegusigalpa**
103. Dunyodagi eng uzun sug'orish kanali? **Turkmanistonda, Qoraqum**
104. Xaritadan musson shamollarini topish.
105. Ko'hitang tog'i Surxandaryoni qaysi davlatdan ajratib turadi? **Turkmaniston**
106. Svazilend poytaxti? **Mbabane**
107. Turkiya qachon prezidentlik boshqaruv shakliga o'tdi? **2017-yil**
108. Qiyin eruvchi metallar. **Volfram, molibden**
109. Qozog'iston aholisi zichligi? **7 kishi**
110. Chatqol va Piskom daryolari qo'shilishidan qaysi daryo hosil bo'ladi? **Chirchiq**
111. Poytaxtlar topish. **Nikaragua-Managua, Svazilend-Mbabane, Gonduras-Tegusigalpa.**
112. **Nektonlar-Erkin ko'chib yuruvchi organizmlar, bentoslar-okean tubida yotqiziqalar orasida yashovchi, planktonlar-suv oqimiga qarshi suza olmay muallaq xolda suzib yuruvchi organizmlar.**
113. O'zbekiston xaritasida yirik shaharlar so'ralgan. **Andijon, Farg'ona, Buxoro**
114. Germaniya urbanizatsiyasi. **75 %**

115. Fransiya urbanizatsiyosi. **80 %**

116. 20 gradus shimoliy kenglikdan, shimoliy qutbgacha bo'lgan masofani toping. **$90-20=70$
 $70 \cdot 111,1=7777$ km**

117. Yaponiya nechta prefekturaga bo'linadi? **47**

118. Skandinaviya yarimorolidagi davlatlar? **Norvegiya, Shvetsiya, Finlandiya**

119. Kalimantan orolini topish xaritadan.

120. Zarafshon daryosidagi suv omborlarini toping. **Kattaqo'rg'on, Quyimozor**

121. Keksalar salmog'i eng yuqori bo'lgan mintaqani belgilang. **Yevropa**

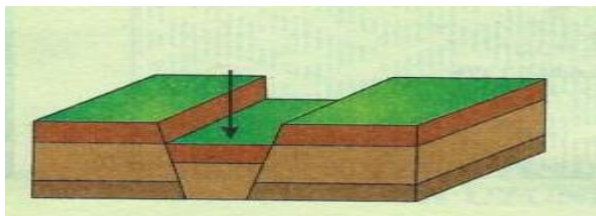
122. Eng ko'p baliq ovlanadigan dengizlar. **Bering, Oxota, Yapon**

123. Eralarni ketma-ketlikda joylashtiring. **Arxei, Proterazoy, Paleazoy, Mezazoy, Kaynazoy**

124. O'zbekistonda yog'inning 20-40 % qaysi faslda yog'adi? **Qish**

125. Buddizm dini qaysi mintaqalarda? **Sharqiy va janubiy-sharqiy osiyoda**

126. Iqtisodiyotda band aholi so'ralgan. **sanoatda 13,5 %, qurilishda-9,5 %, transportda-4,8 %**

127. Ushbu rasmda nima tasvirlangan? **Yer po'stining cho'kgan joyi – graben**

128. Ushbu xaritada tundra va o'rmon tundra zonasi qaysi raqam bilan berilgan? **2**

129. Mis va qalay aralashmasi nima deyiladi? **Melxoir**
130. Jadval berilgan, yerning ekvatorial siqqligini topish kerak. **213 m**
131. Ekvatordan qutblar tomon tabiat komplekslarining birin ketin almashinib borishi nima deyiladi? **Zonallik**
132. Asarlarni moslashtirish. **Xorazmiy-yerning tasviri, Koshg'ariy – devoni-lug'ati-turk**
133. Xaritadan adriatika, egey dengizlarini topish.
134. Shimoliy Amerikaning qaysi qismida kuchli zilzilalar bo'ladi? **G'arbiy**
135. Buyuk ko'llar **berilmagan** javobni so'ragan. **Yuqori, Guron, Michigan, Eri, Antario bular buyuk ko'llar**
136. 1991-yil 1-yanvarda qaysi qanday hodisa bo'ldi? **Chexaslavakiya o'rnida Chexiya va Slavakiya davlatlari paydo bo'ldi**
137. Surxandaryoning janubi-sharqida qaysi tog' joylashgan? **Bobotog'**
138. O'zbekistonning daryo vodiylarida qaysi tuproq tarqalgan? **O'tloq-voha**
139. Uchta respublika bilan chegaradosh iqtisodiy rayonni toping. **Toshkent**
140. Melioratsiya nima? **Yerning holatini yaxshilash uchun, sug'orish sho'rini yuvish kabi tadbirlar**
141. Arnasoy ko'lining joylashgan geografik o'rnini topish.
142. Alyaska va Meksika qo'ltig'ining joylashgan geografik o'rnini topish.
143. Osiyoning turizmga ixtisoslashgan davlatlarini toping. **Kipr, Livan, Maldiv**
144. Ichki kontinental mamlakatlar soni nechta? **44 ta**
145. Barcha suvi bir joyga oqib tushadigan daryo sistemasi? **Daryo havzasi**
146. Yevropaliklar bilan hindular nikohi avlodi nima deyiladi? **Mulatlar**
147. 1:5000000 masshtabda 8,7 sm qancha masofa bo'ladi? **$50 \cdot 8,7 = 435$ km**
148. Surxandaryo okrugining sharqida qaysi tog' joylashgan? **Bobotog'**
149. qo'ng'irbosh, rang, sasir, yantoq, gulhayri, zirk, namatak kabi o'simliklar qayerda o'sadi? **Adir**
150. Yerning qutb radiusi necha km? **6357 km, ekvator radiusi-6378 km**
151. Afrikaning savannalar zonasini topish.
152. Gazni ko'p istimol qiladigan viloyatlarni toping. **Toshkent, Farg'ona, Andijon**
153. Buxorodagi gaz konlari. **Gazli, Uchqir, Qorovulbozor, Sartosh**
154. Bering, Oxota dengizlari qaysi okeanga tegishli? **Tinch**

155. Yevropa qitasidagi monarxiya davlatlar qaysilar? **Andorra, Belgiya, B. Britaniya, Daniya, Ispaniya, Lixtenshteyn, Lyuksemburg, Monako, Niderlandiya**

156. Muz qor suvlaridan to'yinuvchi daryolar? **Amudaryo, Zarafshon, So'x, Isfayramsoy, Isfara, Chu, Ili, Lepsa, Oqsuv**

157. 9 ta davlat bilan chegaradosh davlat. **Germaniya**

158. Dunyo okeaniga chiqa olmaydigan davlatlar. **Chad, O'zbekiston, Mongoliya**

159. Tabiiy sharoit—**ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorlikka qaratilgan muhim shakli**

160. Yoqilg'Il boyliklarni toping. **Neft, gaz, toshko'mir, torf**

@geomakom